

YTTRANDE

Datum
SammanträdesdatumReferens
RUN-00459-2025Landsbygds-och
infrastrukturdepartement
et

Remissyttrande över En robust skogspolitik för aktivt skogsbruk SOU 2025:93

Region Norrbotten har tagit del av utredningen En robust skogspolitik för aktivt skogsbruk (SOU 2025:93) och vill lämna följande yttrande. Utifrån regionens ansvar för regional utveckling vill vi särskilt lyfta behovet av en skogspolitik som stärker landsbygdernas livskraft, främjar hållbar tillväxt och säkerställer att norra Sveriges unika förutsättningar beaktas i både målformulering och genomförande.

Sammanfattning

Region Norrbotten välkomnar ambitionen att stärka skogsbrukets roll i den gröna omställningen och att skapa förutsättningar för ökad skoglig tillväxt, jobb och hållbar utveckling i hela landet. Samtidigt vill regionen understryka vikten av att skogspolitiken utformas med hänsyn till regionala förutsättningar, lokalt inflytande, samiska rättigheter och behovet av balans mellan produktion, biologisk mångfald och social hållbarhet.

Region Norrbottens synpunkter

Skogsbrukets roll i regional utveckling

Skogsnäringen är en av Norrbottens mest betydelsefulla basnäringar. Den bidrar med: Drygt 9 miljarder kronor i förädlingsvärde, motsvarande 5,7 % av regionens ekonomi; Sysselsätter över 6 500 personer, direkt och indirekt; Fjärrvärme från skogsindustrin som värmer samhällsfastigheter och bostäder samt Underhåll av tiotusentals kilometer skogsbilvägar, vilket gynnar både friluftsliv och försvar.

Skogsbruket är därmed en bärande del av Norrbottens ekonomi, kultur och samhällsstruktur. Det är inte bara en näring – det är en motor för innovation, sysselsättning och lokal värdeskapande. I en tid då Sverige står inför stora omställningar inom klimat, energi och försörjningsberedskap, måste skogspolitiken ses som ett verktyg för regional resiliens.

Region Norrbotten ser därför positivt på utredningens ambition att skapa långsiktiga och stabila förutsättningar för skogsbruket. Men det krävs mer än generella nationella riktlinjer – det krävs en differentierad politik som erkänner de regionala skillnaderna i skogstillstånd, markanvändning, klimat och demografi.

Behov av regional differentiering

Norrbotten har unika förutsättningar med stora arealer produktionsskog, men också skyddsvärda skogar och renskötselområden. Utredningen föreslår förändringar som

påverkar norra Sverige särskilt, exempelvis sänkt lägsta ålder för slutavverkning. Region Norrbotten efterlyser en tydligare konsekvensanalys av hur dessa förslag påverkar långsiktig virkesproduktion, ekosystemtjänster och landsbygdsutveckling i vår region.

Vi vill understryka att en robust skogspolitik måste bygga på territoriell rättvisa – det vill säga att olika delar av landet ges likvärdiga möjligheter att bidra till och dra nytta av den gröna omställningen. Det innebär att skogspolitiken måste samspela med regionala utvecklingsstrategier, exempelvis inom bioekonomi, kompetensförsörjning och infrastruktur.

Samiskt inflytande och renskötsel

Renskötseln är grundlagsskyddad och en viktig del av Norrbottens kultur. Skogsbrukets påverkan på vinterbetesmarker är betydande och förslagen om tex främmande trädslag måste vägas mot påverkan på renskötselområden. Utredningen nämner behovet av dialog, men Region Norrbotten anser att detta måste konkretiseras i form av tydliga samrådsformer samt att samiska företrädare ges reell möjlighet att delta i samråd på ett meningsfullt sätt.

Produktionsmålssystem med indikatorer

Utredningen föreslår att Sverige inför ett produktionsmålssystem som kompletterar miljömålssystemet. Systemet ska innehålla nationella mål för skogsproduktion, exempelvis tillväxt, återväxt och biomassatillgång, samt indikatorer som mäter måluppfyllelse.

Region Norrbotten är tveksam till att införa ett produktionsmål. Kapitel 6 betonar vikten av ett variationsrikt skogsbruk och markägarens frihet att, inom miljöhänsyn, välja bruksmetod utifrån egna prioriteringar. Intensiteten i virkesproduktionen bör styras av markägarens avvägningar mellan tillväxt, lönsamhet, miljövärden och sociala värden – inte av ett centralt volymmål.

Ny standard och förenklad förrättning för skogsbilvägar

Utredningen föreslår en nationell standard för skogsbilvägar med enhetliga krav på bärighet, bredd och säkerhet för att möta behov av tyngre transporter och klimatförändringar. Den föreslår även en förenklad förrättningsprocess för gemensamma vägar. Region Norrbotten stödjer förslaget men ser att det behöver finnas en nationell finansiering för att kunna höja standarden på enskilda vägar (skogsbilvägar). Norrbotten är på grund av sin stora geografi ett av de länen i Sverige med mest enskilt vägnät, stora delar av detta har ett stort åtgärdsbehov redan idag. För att kunna tillmötesgå en nationell standard behöver stora åtgärder införas. Skogsbilvägarna är också viktiga bland annat för viktiga för jakt, friluftsliv och besöksnäring. Dessa vägar också är viktiga för jordbruket och därmed en del i att stärka försörjningsberedskapen för matförsörjning i Norrbotten.

Miljömål och biologisk mångfald

Skogen i Norrbotten bidrar med klimatnytta motsvarande Sveriges samlade territoriella utsläpp, cirka 43 miljoner ton koldioxidekvivalenter per år.

Regionen ser positivt på ambitionen att effektivisera miljömålsarbetet, men anser att utredningen behöver förtydliga hur målen för biologisk mångfald ska uppnås parallellt med ökad produktion.

Vi föreslår att regeringen utvecklar regionala indikatorer för uppföljning av både produktionsmål och miljömål.

Förslag till fortsatt arbete

Region Norrbotten önskar se att regeringen:

- Säkerställer att skogspolitiken utformas med regionalt inflytande och samverkan med regionalt utvecklingsansvariga aktörer.
- Tillsätter resurser för regional kompetensutveckling, innovationsstöd och samverkan mellan skogsnäring, akademi och offentlig sektor.
- Utvecklar regionala uppföljningssystem för att säkerställa att skogspolitiken bidrar till hållbar regional utveckling.